

مهندس رضاپور مهدی علمدارلو

کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

مدیریت تلفیقی برخی آفات کلزا

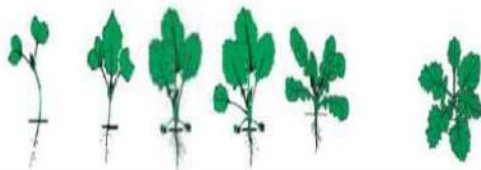
در زراعت کلزا مدیریت آفات و بیماری‌های گیاهی نقش زیادی در دستیابی به عملکرد مناسب دارد. با توجه به اینکه کلزا در بیشتر مناطق کشور کشت می‌شود، مطالبی در زمینه مدیریت آفات و بیماری‌های مهم این زراعت در مراحل مختلف رشد ارائه می‌گردد. اولین نکته در ارتباط با مدیریت تلفیقی، رعایت توصیه‌های زراعی و اقدامات بهداشتی می‌باشد. اقداماتی از قبیل رعایت تناوب زراعی، انتخاب تاریخ کشت مناسب، آماده‌سازی مطلوب بستر کاشت، تهیه بذر سالم و گواهی‌شده، انتخاب رقم مناسب و سازگار با منطقه، مدیریت بقایای گیاهی، ایجاد زه‌کش، آبیاری به‌موقع و کافی نقش زیادی در کنترل اغلب آفات و بیماری گیاهی و کاهش خسارت آن‌ها دارد. آفات و بیماری‌های مختلفی در مراحل مختلف رشد کلزا به آن حمله نموده و سبب ایجاد خسارت می‌گردد که در شکل ۱ آفات مهمی که از مرحله گیاهچه تا رزت به کلزا صدمه می‌رساند درج شده و نحوه مبارزه با آنها نیز ذکر شده است.

جنس *Linum* شامل یک گروه بزرگ با ۲۳۰ گونه می‌باشد. این جنس بر اساس تعداد کروموزوم، مورفولوژی گل و سازگاری بین گونه‌ای، به پنج بخش *Linum*، *Linastrum*، *Cathartolinum*، *Dasylinum* و *Syllinum* تقسیم می‌گردد. کتان زراعی با نام علمی *Linum usitatissimum* L. دارای ۳۰ کروموزوم و دیپلوئید می‌باشد. منشا این گیاه در جنوب اروپا، شرق و مرکز آسیا است. کتان در ۴۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح در مصر کشت می‌گردید.

ادامه دارد

پرمیکارپ ۵۰ درصد (پریمور)، ایمیداکلوپراید ۳۵ درصد (کنفیدور) و پی متروزین ۵۰ درصد (چس) هر کدام با دز ۰/۵ در هزار می‌توان جهت مبارزه استفاده نمود.

روزت (Rosette)	شش برگگی (B6)	چهاربرگگی (B4)	سه برگگی (B3)	یک برگگی (B1)	کوتیلدونی (A)	مرحله رشدی کلزا آفت
				راب (Slug)		
				کک نباتی (Flea Beetle)		
				شته‌ها (Aphids)		

شکل ۱. مراحل خسارت آفات کلزا

راب (لیسک) از آفات مهم مراحل اولیه رشد کلزا در مناطق مرطوب می‌باشد که در صورت عدم مبارزه می‌تواند خسارت شدیدی به دنبال داشته و نیاز به واکاری مزرعه باشد. کنترل علف‌های هرز و پاکسازی اطراف مزرعه در کاهش جمعیت آن مؤثر است. بهترین شیوه مبارزه شیمیایی با این آفت استفاده از طعمه مسموم می‌باشد. طعمه‌های متالدهید شش درصد (متالان‌جی)، متیوکارب چهار درصد (مزورول) و فسفات آهن یک درصد (فریکول) به میزان ۲۰ تا ۲۵ کیلوگرم در هکتار برای کنترل این آفت استفاده می‌شود. اگر فقط حاشیه مزرعه آلوده به آفت باشد، می‌توان به صورت لکه‌ای اقدام به طعمه پاشی نمود.

کک نباتی از آفاتی است که تا مرحله سه برگگی کلزا خطر خسارت آن بالاست. در مناطق کوهپایه و جنگلی جمعیت آن بیشتر بوده و در کشت‌های تأخیری امکان خسارت بیشتر است. در صورتی که صدمه آفت به سبزینه گیاه از ۲۵ درصد بیشتر شود، نیاز به مبارزه شیمیایی می‌باشد. از سموم ایمیداکلوپراید ۳۵ درصد (کنفیدور) با دز ۰/۵ در هزار و دیازینون ۶۰ درصد (بازودین) با دز ۱/۵ در هزار می‌توان برای مبارزه استفاده نمود.

شته‌ها در تمام مراحل رشد کلزا می‌تواند عامل خسارت در مزرعه باشد. این آفت در مراحل اولیه رشد کلزا بیشتر در پشت برگ‌ها مستقر بوده و سبب بدشکلی آنها می‌شود. با مشاهده یک تا دو توده آفت در هر مترمربع مزرعه باید به مبارزه شیمیایی اقدام نمود. از سمومی مانند